

KÄRANDE

Taxi Göteborg Ekonomisk Förening, Box 8803,
402 71 GÖTEBORG

Ombud: advokaten Olof Jisland, Advokatfirman
Vinge KB, Box 11025, 404 21 GÖTEBORG

SVARANDE

S. E., med enskild firma E Taxi

SAKEN

marknadsföring av taxitjänster

DOMSLUT

1. Marknadsdomstolen förbjuder S. E. med enskild firma E Taxi vid vite av femhundra-tusen (500 000) kr att vid marknadsföring av taxitjänster använda de i målet påtalade kännetecknen eller väsentligen samma kännetecken som är förväxlingsbara med Taxi Göteborg Ekonomisk Förenings kännetecken.
2. Taxi Göteborg Ekonomisk Förenings yrkande att Marknadsdomstolen i förevarande mål skall förordna om att viss dekor skall utplånas eller ändras lämnas utan bifall.
3. S. E. skall ersätta Taxi Göteborg Ekonomisk Förening dess rättegångskostnader med sextiosex tusen (66 000) kr avseende ombudsarvode, jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från dagen för Marknadsdomstolens dom till dess betalning sker.

YRKANDEN M.M.

Taxi Göteborg Ekonomisk Förening (Taxi Göteborg) har yrkat att Marknadsdomstolen skall förbjuda S. E. vid vite av 400 000 kr att

- a) vid marknadsföring av taxitjänster använda på taxifordon eller eljest kännetecken som är förväxlingsbart med Taxi Göteborgs firma, inarbetade eller registrerade varumärken eller andra kommersiella kännetecken som används av Taxi Göteborg och dess medlemmar, vilket är ägnat att framkalla förväxling med Taxi Göteborg och dess medlemmars taxitjänster,
- b) genom marknadsföring på i a) angivna sätt eller på annat sätt ge sken av att S. E:s taxifordon är Taxi Göteborgs eller dess medlemmars eller att han eller hans taxifordon har gemensamt kommersiellt ursprung med eller annan kommersiell samhörighet med Taxi Göteborg,
- c) genom marknadsföring på i a) och b) angivna sätt skapa associationer till Taxi Göteborg och härigenom snylta på Taxi Göteborgs namn och goda renommé.

Taxi Göteborg har vidare, i samband med att föreningen slutfört sin talan, yrkat att den taxidekor som finns anbringad på S. E:s taxifordon skall utplånas eller ändras så att den inte längre är vilseledande och att Marknadsdomstolen till säkerställande av Taxi Göteborgs rätt i denna del skall besluta om lämplig åtgärd att gälla tills vidare.

S. E. har bestritt Taxi Göteborgs förbudsyrkande men inte angett någon inställning till yrkandet om utplånande eller ändring.

Parterna har yrkat ersättning för rättegångskostnader.

Marknadsdomstolen har i interimistiskt beslut den 4 oktober 2005 meddelat förbud för S. E. vid vite av 400 000 kr att vid marknadsföring av taxitjänster använda de i målet påtalade kännetecknen eller väsentligen samma kännetecken som är förväxlingsbara med Taxi Göteborgs kännetecken. Taxi Göteborg har upplyst om att föreningen den 24 oktober 2005 väckt talan vid Mölndals tingsrätt om utdömmande av vitet med anledning av att S. E. överträtt nämnda förbud.

GRUNDER OCH UTVECKLING AV TALAN

Parterna har anfört i huvudsak följande.

Taxi Göteborg

Taxi Göteborgs verksamhet

Taxi Göteborg har sedan år 1922 bedrivit taxiverksamhet i Göteborg med omnejd. Verksamheten består i att för föreningens medlemmar bedriva beställningscentral och tillhandahålla andra servicefunktioner för taxitransporter. Föreningen har ca 260 medlemmar som förfogar över ca 430 taxifordon. Taxi Göteborgs och dess medlemmars omsättning uppgick år 2003 till ca 325 milj. kr.

Taxi Göteborgs medlemmars bilar är vita och har dekor anbringad bl.a. på dörrarna bestående av en gul rektangel innehållande ordet "Taxi" i väsentligen svart text i gemener på gul bakgrund och ordet "Göteborg" i gul text i versaler på svart bakgrund, en gulsvart dekorrand längs sidorna samt röd text längst ner på sidorna lydande "Original sedan 1922" i kombination med ett huvud föreställande en gammaldags taxichaufför, se *domsbilaga 1*.

Taxi Göteborg har konsekvent sedan år 1922 använt "Taxi Göteborg" som beteckning för föreningen och dess taxitjänster. "Taxi Göteborg" som ordmärke, firma och figurmärke i bl.a. ovan beskrivna utföranden är mycket väl känt i Göteborgsområdet med omnejd som beteckning för föreningen samt föreningens och dess medlemmars taxitjänster.

Sedan avregleringen av Sveriges taximarknad år 1990 förekommer ett varierande utbud av organiserade eller oorganiserade taxiåkare med olika priser, varierande service och skiftande kvalitet. Taxi Göteborg uppställer i avtal med sina anslutna medlemmar bl.a. krav på att dessa skall ha licensierade förare, enhetliga taxor och välservade bilar. Det ställs vidare krav på att Taxi Göteborgs taxitjänster skall utföras av välutbildad personal och med sådan trovärdighet, service och behandling av kunderna som leder till återkommande köp.

Taxi Göteborg har bl.a. genom sin långvariga verksamhet, sina satsningar på modern teknik och förarutbildning, sina höga krav på medlemmar och taxifordon och sin målinriktade marknadsföring under decennier byggt upp sitt goda namn och rykte som taxibolag.

Taxi Göteborg har avtal med flera företag bl.a. innebärande rabatter och att företagets anställda kan åka på kredit. Taxi Göteborg har även avtal med Göteborgs kommun och andra kommuner avseende samhällsbetalda transporter av olika slag, bl.a. färdtjänst, innebärande att gamla och handikappade människor, berättigade till färdtjänst, endast betalar en egenavgift vid färd med Taxi Göteborgs fordon. Resterande del av kostnaden för färden debiteras Göteborgs Stad enligt samarbetsavtal med Taxi Göteborg. Taxi Göteborg erbjuder även rabatter till vissa kategorier åkande, bl.a. till studerande.

Den påtalade marknadsföringen

S. E. bedriver taxitrafik i Göteborg under den enskilda firman "E. Taxi". Han ägde tidigare en vit Volvo V70 med registreringsnummer UFP 425 som var registrerad för yrkestrafik, se domsbilaga 2. Han hade på dörrarna till nämnda fordon anbringat dekor bestående av en gul rektangel innehållande ordet "Göteborg" i gul text i versaler på svart bakgrund och ordet "Taxi" i väsentligen svart text i gemener på gul bakgrund. Han hade vidare anbringat en gulsvart dekorrand längs fordonets sidor, röd text innehållande ordet "original", samt siffrorna 6 och 5 i svart på bilens bakre sidor. Den 6 december 2004 avhände sig S. E. nämnda fordon och förvärvade en vit Volvo XC70 med registreringsnummer WHW 483 som också är registrerad för yrkestrafik. Detta fordon har försatts med taxidekor som i princip är identisk med den som fanns på det tidigare fordonet, se domsbilaga 3.

S. E. är inte ansluten till Taxi Göteborg och har inget avtal eller samarbete med Taxi Göteborg. S. E. har inte tillstånd att använda Taxi Göteborgs kommersiella kännetecken eller hänvisa härtill.

Taxi Göteborg har blivit kontaktad av personer som beklagat sig över att de bl.a. vid Centralstationen i Göteborg har stigit in i taxibilar med dekor snarlik Taxi Göteborgs bilar i tron att de är Taxi Göteborgs fordon. Först vid taxiresans slut och i samband med

betalningen har det gått upp för taxikunden, och då särskilt de kunder som är företags-, färdtjänst- eller andra rabatterade kunder till Taxi Göteborg, att den taxibil de åkt med inte är Taxi Göteborgs. Detta har bl.a. medfört att kunden naturligtvis inte har kunnat få kredit och/eller rabatt enligt de avtal eller i övrigt de villkor och priser Taxi Göteborg erbjuder sina kunder.

Taxi Göteborg har utan framgång i flera brev uppmanat S. E. att upphöra med den otillbörliga marknadsföringen.

Det är uppenbart att S. E:s agerande att marknadsföra sig genom utseendet på sitt taxifordons dekor är ägnat att framkalla förväxling med välkända och välrenommerade Taxi Göteborgs taxifordon. Det förhållandet att S. E:s fordon är vitt, liksom alla Taxi Göteborgs taxifordon, och att S. E:s taxifordon i övrigt inte är tydligt märkt med "E. Taxi" eller annan neutraliserande uppgift, förstärker förväxlingsrisken och ger sammantaget helhetsintrycket att S. E. har anknytning till Taxi Göteborg.

Även den speciella köpsituationen bidrar till risk för förväxling. Taxikunder väljer ofta taxibil genom ett snabbt beslut på gatan, många gånger i dåligt väder eller efter mörkrets inbrott. Detta bidrar till att de detaljskillnader som finns mellan S. E:s och Taxi Göteborgs fordon lätt passerar obemärkt.

Genom S. E:s marknadsföring och märkesanvändning framkallas förväxling och S. E. ger sken av att vara ansluten till Taxi Göteborg och därigenom att tillhandahålla de priser, rabatter och den service i övrigt som Taxi Göteborg och dess medlemmar erbjuder sina kunder. Förfarandet är vilseledande beträffande taxitjänstens beskaffenhet och strider bl.a. mot 6 § andra stycket 2 och 4 marknadsföringslagen (1995:450), MFL.

S. E:s efterbildning av Taxi Göteborgs kommersiella kännetecken på sitt taxifordon framkallar förväxling med Taxi Göteborgs verksamhet och tjänster och ger ett oriktigt intryck av taxitjänstens kommersiella ursprung. S. E:s agerande i marknadsföringshänseende ger även ett intryck av ett indirekt ägar- eller annat samband eller samarbete med Taxi Göteborg. Förfarandet är vilseledande och strider mot 8 § MFL.

Genom den med Taxi Göteborgs fordon närmast identiska dekoren förmås intet ont anande kunder att stiga in i S. E:s taxifordon i tron att de åker med Taxi Göteborg och därmed erhåller de priser, rabatter och den service i övrigt som Taxi Göteborg erbjuder sina kunder. Kunden hamnar i en "utpressningssituation" och känner sig sannolikt många gånger tvungen att betala S. E. vid färdens slut, trots vilseledandet. Detta torde särskilt drabba ungdomar, gamla och sjuka personer som inte vill, vågar eller förstår att protestera. S. E. skaffar sig en oförtjänt ekonomisk fördel genom att ge intryck av att vara ansluten till Taxi Göteborg. Taxi Göteborg skadas av att kunder blir irriterade över att inte kunna utnyttja rabatter och avtal med Taxi Göteborg. Taxi Göteborg skadas även i de fall kunder som åker med S. E. aldrig upptäcker att de inte åkt med Taxi Göteborgs fordon, genom att kunden inte erhåller de priser, rabatter och den service Taxi Göteborg erbjuder. S. E:s agerande är otillbörligt mot både konsumenter och näringsidkare och strider mot 4 § MFL.

S. E:s agerande skall på ovan anförda grunder förbjudas.

Utplånande eller ändring

Taxi Göteborg har den 21 oktober 2005 i Göteborg iakttagit S. E:s taxifordon med registreringsnummer WHW 483 och påföljande dag beställt och företagit en taxiresa med nämnda fordon. S. E. har således bevisligen överträtt Marknadsdomstolens interimistiska förbud. Med hänsyn härtill och då S. E. under pågående mål bytt taxifordon och på det nya fordonet anbringat vilseledande dekor av samma typ som tidigare påtalats i målet, är det skäligt att domstolen beslutar att den av S. E. på fordonet anbringade dekoren skall utplånas eller ändras så att den inte längre är vilseledande.

S. E.

S. E. har bestritt Taxi Göteborgs yrkande i huvudsaken. Han har lämnat ett flertal synpunkter på Taxi Göteborgs agerande på den aktuella marknaden. Beträffande den påtalade marknadsföringen har han bl.a. anfört att svart och gult är gängse och sedvanliga färger som alltid har använts på taxifordon i alla länder, att olika kombinationer av löpande bårder i svart och gult runt fordonet är att anse som sedvanebetingade företeelser,

att Bilia tillhandahåller en specialmodell för taxi som är vitlackerad och tillgänglig för alla taxiföretag att köpa, att alla Taxi Göteborgs företags- och avtalskunder har bestämd taxa och att varje sådan körning skall faktureras varför dessa kunder inte är intressanta för honom samt att Taxi Göteborg har en egen taxistation vid Göteborgs Centralstation som endast får användas av Taxi Göteborgs medlemmar.

BEVISNING

Taxi Göteborg har åberopat fotografier av de i målet berörda fordonen och viss skriftlig bevisning.

DOMSKÄL

Taxi Göteborg har gjort gällande att S. E:s marknadsföring av taxitjänster genom användningen av de påtalade fordonen strider mot 4, 6 och 8 §§ MFL.

Enligt 8 § MFL får en näringsidkare vid marknadsföring inte använda efterbildningar som är vilseledande genom att de lätt kan förväxlas med någon annan näringsidkares kända och särpräglade produkter. För att en vilseledande efterbildning skall föreligga krävs således i förevarande fall att Taxi Göteborgs fordon är att anse som särpräglade och väl kända på marknaden samt att det föreligger förväxlingsrisk mellan S. E:s fordon och Taxi Göteborgs fordon.

När det gäller frågorna om särprägel och kännedomsgrad har Marknadsdomstolen i ett tidigare avgörande (MD 2005:26) funnit att Taxi Göteborgs bilar är särpräglade och väl kända i omsättningskretsen på det sätt som erfordras enligt MFL. Något skäl att frångå denna bedömning i det nu aktuella målet föreligger inte.

Vad gäller förväxlingsrisken konstaterar Marknadsdomstolen att S. E:s fordon och Taxi Göteborgs fordon vid en närmare jämförelse ger ett mycket likartat helhetsintryck. S. E. har således på båda sina fordon använt sig av en rektangel och en bård som till färgval och huvudsaklig utformning överensstämmer med motsvarande dekor på Taxi Göteborgs bilar. Han har vidare använt sig av ordet original i samma färg och med samma placering som på Taxi Göteborgs bilar samt anspelat på Taxi Göteborgs telefonnummer

genom att använda siffrorna 6 och 5 i kombination med vissa bokstäver. Nu anförda omständigheter medför att fordonen måste anses skapa väsentligen samma bestående minnesbild hos konsumenten. Med hänsyn härtill och med beaktande av den speciella inköpssituation som normalt föreligger vid utnyttjandet av taxitjänster anser Marknadsdomstolen att det finns en uppenbar risk för att konsumenterna förväxlar S. E:s fordon med Taxi Göteborgs fordon. S. E:s fordon med den i målet påtalade utformningen utgör därför en vilseledande efterbildning som står i strid mot 8 § MFL. Taxi Göteborgs talan skall redan på denna grund bifallas. Vid denna bedömning saknas skäl att pröva om marknadsföringen även strider mot 4 eller 6 § MFL. Förbudet bör dock få en annan utformning än vad som anges i yrkandet.

Vite

Enligt 19 § MFL skall ett förbud förenas med vite, om det inte av särskilda skäl är obehövligt. Sådana särskilda skäl föreligger inte i målet.

Som antecknats ovan har Marknadsdomstolen i ett interimistiskt beslut den 4 oktober 2005 förbjudit S. E. att använda de i målet påtalade kännetecknen. Såvitt nu har framkommit har S. E. överträtt Marknadsdomstolens interimistiska förbud. Vid sådant förhållande föreligger skäl att frångå gällande praxis beträffande vitesbeloppets storlek och höja detta till 500 000 kr.

Utplånande eller ändring

Enligt 31 § MFL kan rätten, efter vad som är skäligt, besluta att vilseledande framställningar skall utplånas eller ändras så att de inte längre är vilseledande. Marknadsdomstolen har beslutat om ett förhöjt vite. Om S. E. trots detta inte skulle rätta sig efter Marknadsdomstolens slutliga vitesföreläggande, har Taxi Göteborg möjlighet att i samband med talan om utdömmande av vitet begära att den aktuella dekoren utplånas eller ändras. Mot denna bakgrund anser Marknadsdomstolen att det i detta mål saknas tillräckliga skäl att förordna om utplånande eller ändring. Taxi Göteborgs yrkande i denna del skall därför lämnas utan bifall. Vid sådant förhållande saknas också skäl att ta ställning till Taxi Göteborgs yrkande om säkerhetsåtgärd.

Rättegångskostnader

Vid ovan angiven utgång skall S. E. ersätta Taxi Göteborg dess rättegångskostnader i målet. Taxi Göteborg har yrkat ersättning med 66 000 kr avseende ombudsarvode. Yrkandet är skäligt och skall bifallas.

På Marknadsdomstolens vägnar

C H Fallenius

Ledamöter: Christer Fallenius, ordförande, Jörgen Holgersson, Charlotte Zackari, Maria Bengtsson och Eva Ossiansson. Enhälligt

Sekreterare: Mathias Wastesson